

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in oboto ob 11. uri predpoldne ter stane v izrednih prilgami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h. ali gl. 6 60
pol leta	6 „ 60 „ 3 30
četrt leta	3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglašit in poslanice se računajo po petih vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za mikro, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglasje je plačati loco Gorice. Dopisi n. se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Soleki ulici in Jellereitza v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Papežev „Motu proprio“

in naši klerikalci.

Naši klerikalci so do skrajnosti podivjani. V tem stanju gredo celo tako daleč, da ne respektujejo niti odredbe, katere prihajajo iz Rima, ako jim niso povšeči. Drugače tako goreči Rimci, ali ako jih od tam malce posegečejo ter jim porinejo pred obraz zrcalo, katero jim kaže pravo njihovo sliko, so vsi iz sebe ter hočejo resnico prikriti. V ta namen jo po navadi tako razdelejo, da je ni spoznati. In spoznati ni tudi zadnjega papeževega „Motu proprio“, tako so ga pocepili in utesnili. Le nekaj splošnega so pobrali, kar jim je kazalo, docela prevedli, drugo mimogrede omenili, kar jim pa ni kazalo, so pa popolnoma pustili na miru. Kakor kaže, to je zlato klerikalno geselce.

Papežev „Motu proprio“ o katoliškem socialnem delovanju in krščanski demokraciji se glasi tako-le:

1. Človeška družba, kakor jo je ustanovil Bog, je sestavljena iz nejednakih elementov — kakor so nejednaki udje človeškega telesa —. Napraviti vse jednake, je nemogoče ter bi pomenilo razdrtje iste družbe.

2. Prava enakost socialnih udov je le v tem, da vsi ljudje izvajajo svoj pričetek od Boga stvaritelja, ter so bili odrešeni od Jezusa Krista, in po njihovih zaslugah in nezaslugah bodo od Boga sojeni, obdarovani ali kaznovani.

3. Od tu izhaja, da naj bodo v človeški družbi po nameri Boga knezi in podložni, gospodarji in proletarci, bogati in revni, učeni in nevedni, plemeniti in plebejci, in vsi naj bodo združeni v zvezo ljubezni ter naj se podpirajo vzajemno v zasledovanje poslednjega zvrsetka v nebesih ter tukaj na zemlji svojega materialnega in moralnega blagostanja.

4. Človek ima svoje imetje na zemlji ne le v navadno svojo rabo kakor živine, ampak tudi pravico do lasti onih reči, ki se potrošijo v uporabi tega, in tudi onih, katerih raba ne potroši.

5. Neovrgljiva naravna pravica je privatna last, plod dela, pridnosti, prenosa posesti ali podaritve, in vsakdo more razpolagati z njo, kakor se zdi njemu prav.

6. Postaviti razmerje med bogatimi in proletarci, pokazuje, da se hoče pretresati pravico in dobrodelnost. Nima se pravice, iskati svoje nazaj, ako se ne razžali pravica.

7. Pravne dolžnosti toliko proletarcem kolikor delavcem so te-le: zastaviti svojo moč popolnoma in zvesto v delo, kakor je pogojeno svobodno in po pravičnosti; ne škodovati ne žaliti osebe gospodarjev pri branjenju lastne pravice; vzdrževati se nasilja ter nezvestobe.

8. Pravne dolžnosti toliko kapitalistom kolikor gospodarjem so te-le: Dajati pravično plačilo delavcem. Ne oškodovati njihovih opravičenih prihrankov ne s silo ne s prevaro ne z očitnim odiranjem ali zavlačevanjem. Dati jim prostost za izvrševanje njihovih verskih dolžnosti. Ne jih izpostavljati pogubljivim skušnjavam, nevarnostim škandalu; ne jih odvracati od družinskega duha ter od ljubavi do hranjevanja. Ne jim nalagati del, neprimernih njihovim moči ali ki bi slabo storila njihovim starostem ali spolu.

9. Dolžnosti dobrodelnosti za bogate in za posestnike so te, da se podpira uboge ter slabotne po predpisu evangelija, kateri predpis udoljuje ostro, da se na dan sodbe o izvrševanju tega obračuna na poseben račun, kakor je rekel Jezus Kristus.

10. Rečezi ne smejo se sramovati uboštvu in ne mrziti dobrodelnosti bogatih, zlasti se ker so videli Jezusa Izveličarja, ki bi se bil mogel roditi v bogatstvu, pa si je izvolil roditi se reven. Bivati v uboštvu se pravi obogatiti z zaslugi, brezprimerno za nebesa.

11. V svrhu rešitve delavskega vprašanja morejo mnogo pripomoči, kapitalistom in delavcem, naprave, ustanovljene, da dajejo potrebne podpore potrebnim, ter zblíževati in združevati oba sloja med seboj. Tako so društva za vzajemno pomoč ter mnogovrstne privatne združbe in patronati za dečke.

12. Pomagajo pred vsem korporacije po poslu. V tako svrhu je namenjena posebno ljudska krščanska akcija ali krščanska demokracija s svojimi mnogimi in različnimi deli.

Ta krščanska demokracija potem mora biti uravnotežena v smislu že astorativno razloženem, kateri je v največji oddalji od one socialne demokracije, glede netakljive pravice do tuje lasti.

13. Razven tega se ne sme krščanska demokracija nikoli umešavati v politiko, nikoli ne sme služiti strankam v politične svrhe; ni to njeno polje, marveč mora biti dobrodelna akcija v prid ljudstva, ustanovljena na naravnih pravicah in na predpisih Evangelija. K rščanski demokraciji v Italiji se morajo popolnoma vzdrževati deleženja kakorsnekolisbodi politične akcije, ki je v sedanjih okoliščinah radi visokih vzrokov prepovedana vsakemu katoliku.

14. V izvrševanje svojega dela je obvezana krščanska demokracija najstrožje biti v odvisnosti od cerkvenih oblastij ter mora biti škofu ali onemu, kdor ga nadomešča, popolnoma udana in pokorna. Ni prava zaslužna gorečnost, ne pravo spoštovanje, lastiti se, čeprav dobrih in lepih reči, kadar niso odobrene od lastnega Pastirja.

15. Da bo imela taka krščanska demokracija uglednost in naslov v Italiji, mora biti vojena po delu kongresov in katoliških komitatov, katero delo je postalo v tolikih letih hvale vrednega truda zaslužno za Sveto Cerkev in katerim sta Pij IX. in Lev XIII., svetega spomina, poverila nalogo, ravnati splošno katoliško gibanje vedno pod avspicijami in vodstvom škofovim.

16. Krščanski demokratični pisatelji kakor vsi katoliški pisatelji morajo predložiti v predhodno presodbo duhovnega poglavarja vse spise, ki se tičejo vere in krščanske morale in naravne etike na podlagi določbe Officiorum et munerum. Ekleziastiki naj se ravnajo po isti določbi. Tudi ako priobčijo spise le tehničnega značaja, morajo dobiti predhodno dovoljenje od duhovnega poglavarja.

17. Katoliški pisatelji se morajo podvreči v vsem, kar zadeva verske interese in delovanje cerkve v družbi, popolnoma razumu in volji, kakor tudi drugi verniki, svojih škofov in papeža. Morajo se držati pred vsem, da izbegnejo vsakemu težkemu povodu, razsodeb apostolskega sedeža.

18. Morajo se tudi povsem potruditi, da bo vladala med njimi dobrodelnost ter sloga z izogibanjem psovka in predbacivanja. Kadar nastanejo težki neskladi, prej nego priobčijo kaj po listih, se morajo obrniti do duhovske oblasti, da odloči po pravičnosti. Od iste napoteni morajo ubogati točno brez izgovorov in brez javnega pritoževanja.

19. Konečno naj pazijo katoliški pisatelji pri zastopanju stvari proletarcev in revežev, da se ne poslužujejo govora, ki bi mogel vdihniti ljudstvu nasprotstvo do višjih slojev ter naj ne govorijo o zahtevanju in o pravici, kjer gre le za čisto dobrodelnost, kakor smo gori razložili.

Naj pomnijo, da Jezus Kristus hoče združiti vse ljudi v zvezo medsebojne ljubezni, ki je dovršenost in pravica, in ki daje obvezo delati za medsebojno dobro.

Zaključuje s ponovitvijo navedenih temeljnih norm ter nalaga razpošiljanje krogom in društvom katoliškim. Morajo se obesiti na sedežih ter citati večkrat na zborovanjih, nalaga docelno priobčenje v katoliških listih, ki jih morajo izpolnjevati, drugače se jih opominja, in če nič ne izda, se jih obloži z interdiktom. Vabi končno člane katoliških del javno priznavati vero z vzgledom in upa, da se dosežejo posebno v Italiji mnogi in srečni sadovi od tako številnih skrbij. — — —

In kaj so storili klerikalci iz teh papeževih besed? V „Slovencu“, „Gorici“ in „Prim. listu“ so kar na kratko omenili prvih enajst točk, le nekatere bolj celotno, nadalje pa so se izmuznili s par besedami. Namesto da bi bili priobčili vse, kakor je njihova dolžnost, so naredili le majhen izpisek, in to naj bo odgovor, da se je od naše strani napačno poročalo o papeževem „Motu proprio“! Kaj se! S tem, da so

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje)

Planchet odide torej v rue de Colombier in d'Artagnan v rue Ferou. Athos je bil doma, žalostno prazen steklenico znamenitega španskega vina, ki ga je dal pripeljati domov s svojega potovanja v Pikardijo. Dal je Grimandu znamenje, naj prinese kozarec za d'Artagnana, in Grimand je ubogal kakor navadno.

D'Artagnan pove nato Athosu vse, kar se je zgodilo v cerkvi med Porthosom in prokuratorico, in kako je njun tovariš najbrže ta hip že na potu do svoje oprave.

»Kar se tiče mene,« odvrne Athos na vso to povest, »sem čisto miren; za mojo opravo ne bodo imele dame nikakih stroškov.«

»In vendar bi se ljubavnim puščicam lepega, uljudnega in visokega gospoda, kakor si ti, Porthos, ne mogle ustavljati niti princezinje niti kraljice.«

»Kako mlad je vendar ta d'Artagnan!« pravi Athos in zmaje z rameni.

In Grimandu da znamenje, naj prinese novo steklenico.

Ta hip pomoli Planchet boječe svojo glavo skozi pol odprta vrata in naznani svojemu gospodu, da sta konja pripravljena.

»Kakšna konja?« vpraša Athos.

»Dva konja, katera mi posojuje gospod de Tréville za izprehode in s katerima menim napraviti izlet v Saint-Germain.«

»In kaj imaš opraviti v Saint-Germainu?« vpraša Athos.

D'Artagnan mu razkrije srečanje, katero je doživel v cerkvi, in kako je našel žensko, na katero je mislil vedno tako, kakor na gospoda v črnem plašču in z brazgotino na senu.

»To se pravi, da si zaljubljen v njo, kakor si bil zaljubljen v gospo Bonacieux,« odvrne Athos in zmaje prezirljivo z rameni, kakor bi pomiloval njegovo slabost.

»Jaz? Niti najmanj!« vskligne d'Artagnan. »Toda rad bi prišel do dna njeni skrivnostni prikazni. Ne vem, zakaj, toda domišljam si, da bode ta ženska kljub temu, da sem ji tako popolnoma neznan, za me odločilnega pomena.«

»Res, prav imaš,« pravi Athos; »jaz ne poznam ženske, ki bi jo bilo vredno iskati, ko je enkrat izgubljena. Gospa Bonacieux je izgubljena, in če se ne najde, tim slabše za njo.«

»Ne, Athos, ne, ti se motiš,« pravi d'Artagnan, »Svojo ubogo Konstanco ljubim bolj nego kedaj, in če bi vedel, kje je, in če bi bila na skrajnem koncu sveta, bi potoval tja, da bi jo rešil iz rok njenih sovražnikov; toda žal, tega ne vem, vsa moja poizvedovanja so bila zaman. Kaj hočeš, človek se mora oprijeti kake stvari v razvedrilo.«

»Razvedri se torej z milady, moj ljubi d'Artagnan. Želim ti iz celega srca, če te to more zabavati.«

»Čuj, Athos,« pravi d'Artagnan, »mesto da sediš tukaj zaprt kakor v ječi, zasedi konja in jezdi z menoj v Saint-Germain.«

»Moj ljubi,« odvrne Athos, »jaz zasedem konja, kadar ga imam, sicer hodim peš.«

»Dobro,« odvrne d'Artagnan, smeje se Athosovi misantropiji, ki bi ga bila pri vsakem d'gem brezdvomno razžalila, »jaz nisem tako ponosen, kakor ti, in zasedem vsakega konja, ki ga najdem. Na svidenje torej, moj ljubi Athos.«

»Na svidenje,« reče mušketir in da Grimandu znamenje, naj odpre steklenico, ki jo je pravkar prinesel.

D'Artagnan in Planchet zasedeta konje in kreneta proti Saint-Germainu.

Tekom celega pota je mislil mladi mož na besede, ki mu jih je rekel Athos glede gospe Bonacieux. Dasi d'Artagnan ni bil sentimentalne narave, je napravila drobnarica na njegovo srce vendar resničen utis: kakor je rekel, je bil pripravljen, iti jo iskat na konec sveta. Ta svet ima mnogo koncev, že zato, ker je okrogel, tako da ni vedel, na katero stran naj se obrne.

Med tem pa je hotel izvedeti, kdo in kaj je milady. Milady je govorila z možem v črnem plašču, torej ga je poznala. Po d'Artagnanovem mnenju je odpeljal mož v črnem plašču gospo Bonacieux tudi drugič, kakor jo je odpeljal prvič. D'Artagnan je lagal torej samo na pol — in to je zelo majhna laž, ko je rekel, da hoče poizvedeti za milady samo zato, da bi poizvedel ob enem za Konstanco.

„Motu proprio“ tako skrčili, so pokazali svojo slabo vest, ob enem pa potrdili, da se jim je od naše strani vse prav namignilo. Kdor čita s prevdarmom papežev besede, vidi pač dovolj jasno, da so namenjene na sploh prizadetim krogom katoliške cerkve ter se ne nanašajo samo na Italijo. Res daje navodila tudi za Italijo, ali to se godi posebno, in se v tak namen posebej imenuje Italija, kar prav kaže, da imajo papežev besede splošen namen, ter pri tem le še posebej vpostavljajo razmere v Italiji ter dajejo radi tega navodila.

Točke 13., kjer je govora, da se ne smejo umešavati v politiko, so se previdno ognili v celem prvem delu, le po drugem so pograbili. Najprvo je rečeno na sploh, da se ne smejo mešati v politiko ter ne služiti strankam v politične svrhe, to je splošno, potem šele je rečeno, da v Italiji pa se morajo popolnoma vzdrževati deleženja kakoršnekoli si bode politične akcije. Ako bi bil ta papežev „Motu proprio“ namenjen le za Italijo, potem bi ne bilo potreba takih reči tako posebej omenjati in posebej povdarjati, marveč bi se bilo povedalo že v glavi, za koga je „Motu proprio“ in za koga ni. Za Italijo je edina točka samo za njo določena 15. in končni del 13., to pa, kakor rečeno, radi tega, ker ima „Motu proprio“ splošen namen in pomen, ter se v drugi vrsti ozira v omenjenih dveh točkah tudi na Italijo.

Tako je, tako govori sam „Motu proprio“. Prosimo, čitajte pazljivo. Kdor ima pri roki „Gorico“ ali „Primorski list“ ali celo „Slovenca“, naj blagovoli primerjati, potem sprevidi, v kako skrupulac so zveržili pobožni posvečeni gospodje besede samega papeža ter kako previdno so se ognili vsega onega, kar je v zvezi s politiko, zlasti točke 13.

Ne diši jim to, kakor tudi ne, da bi morali svoje spise predlagati skofom v odobravanje, ker potem bi se menda ne valilo po raznih katoliških listih toliko gnoja, kakor se ga vala sedaj; tam bi imeli pač vendar malo več obzirov! Tudi jim ne diši nauk o ljubezni do bližnjega, vzdrževanje psov in laž, ker prav v sovrastvu so nedosežni mojstri-prvaki in v podtikanju, lažeh in psovanju so napravili rekord, da jih nikdo ne preseže.

Take besede, kakoršne je v novi obliki izdal papež, so jim zoperne, zato ne pridejo na dan z njimi! Čudno, prečudno! Nas druge učijo take pokorščine in takega spoštovanja do papeža, oni sami pa tako malo spoštujejo besede sv. Očeta, da niti kaj takega ne priobčijo, kakor je njegov „Motu proprio“.

Hà! Po njih delih jih spoznavamo. Slep-parji so in poneumniti hočejo naše ljudstvo. Kako sleparijo, se vidi sedaj pri papeževem „Motu proprio“. Nočejo ga priobčiti v celoti, ker se bojijo, da bi naš kmet čul, česa ne smejo uganjati politikujoči nunci in njihovi priveski. Tega

se zbal, zato pa pošiljajo „Motu proprio“ nazaj v Italijo!

Ubogi kmet bi moral slepo ubogati vse od zadnjega kaplana navzgor, ali oni pa niti papeža ne ubogajo, in če tudi visi nad njimi — interdikt! Ob vso vero pridejo počasi!!... Glejte jih, taki so. Ljudje božji, mislite!

DOPISI.

Iz Št. Petra. — Po naši občini se širi vest, da namerava cestni odbor razširiti skladovno cesto Št. Peter-Dornberg pri šolskem poslopju v Št. Petru. Čudež se mora imenovati, da se je vendar enkrat spomnil cestni odbor tudi naše občine. Čas bi že bil, da se enkrat tudi za našo občino kaj potrosi. Sedaj ko se vidi, da ima cestni odbor res dobro voljo, nekaj potrositi, stavilo bi mu več občanov dober svet. V Št. Petru imamo več potreb, katere čakajo rešitve, zato svetujemo cestnemu odboru, da naj se loti najprvo tudi najpotrebnejše dela.

Prvo in najpotrebnejše delo je „vabljenja“ ali kanal skozi vas, ki bi odvajala vodo z dvorišč, ki so ob deževju pod vodo, in isto vodo, katere blizu pokopališča narasča ob vsakem deževju, da morajo ljudje po skladovni cesti bresti.

Ako hočejo iti v mesto, da celo ako se hočejo na vozovih prevoziti, in prebivalcem ob potu v polje, zapre pot do stanovanj. Zraven tega tudi v sredi vasi hrušč odnaša s ceste.

Drugo prav potrebno delo je cesto od vasi do postaje razširiti in urediti, kakor se je to zgodilo od vertojbanske strani.

In šele tretje delo bi bilo cesto razširiti pri šolskem poslopju, kar bi potrebi zaradi ovinka in v olepsavo vasi koristilo.

Prosimo, naj cestni odbor naš nasvet upošteva, in naj isti denar, katerega bi porabil za podiranje zida in zopetno zidanje, raje potrosi za sedaj za najpotrebnejše delo, za katero se cestni odbor že kakih 20 let nadleguje. Več občanarjev.

Sv. Križ Vipavski. (Razno.) — Vsako društvo pri nas ima po novem letu občni zbor in sklepanje računov, ali o tukajšnjem kat. pol. društvu se ne ve nič, kedaj bo imelo občni zbor ter kedaj misli skleniti svoje račune. V letu 1902. je napravilo neki shoditi pri znanem urarju pri zaprtih durih, pred vsake duri pa so bili postavili po dva junaška strežaja. Ne vemo, česa so se bali ti možje. Ščasoma pa so prišli do prepričanja, da iz tega, če v zaprti sobi farbajo par ključarjev in guglašev, ne more nič postati. Zato so prišli 13. decembra pr. l. na dan z javnim shodom. Vspeh tega shoda je znan. Širi se govorica, da odstopijo odborniki in udje tega društva, ker sveti podesvenski posvebljak jih pač preveč osmejuje.

Znano je, koliko se je trudil naš velezaslužni odbornik Vipavske železnice, gosp. Godina, za postajo na Cesti z namenom, da se postavi tam veliki sadni trg za gorenji

del vipavski in zahodnji kranjski. Tudi ljudstvo o tem precej razpravlja. Bilo je pa pred letom tudi med našimi občinskimi gospodi precej govora o tem, delal se je že načrt za popravo zemljišča, ali vsa stvar je nekam zaspala, kakor spi v marsikakem pogledu, ko bi se moralo delovati. Ali bi to ne bilo v čast in prid občini, dobro pa za kupca in prodajalca. Prodajalec mora po 4 in več ur voziti svoje sadije v Gorico, tako da pride večkrat tako pokvarjeno, da ga skoro ne more prodati. Pa tudi za kupca bi bilo prav, ker bi tu naravnost sveže sadije naložil na vlak. Torej ganite se, prizadeti!

Ne obregamo se radi ob osebe, ali kdor meri z dvojno mero, je vreden, da se ga pokara. Nekdo, ki ima platno in škarje, je pil v krčmi s svojimi pajdasi. Ko je prišla policijska ura, je rekel krčmar, da zapre, ali oni se je odrezal, da ima platno in škarje ter da naj ga prinese še en liter. Eni imajo torej tako pravico, druge se pa strogo kaznuje. Povejte, ali je to prav ali ne?

Omembe je vredno končno to, da v temecem letu nismo obhajali zahvalnice, ker češ, za par sodov vina se ne plača oznanovati in pa se „Tedeum“ peti! Ljudstvo pa pravi, da kaj, ako nam Bog malo da, ga ne smemo zahvaliti. Kedor ni v malem zvest, tudi velikega vreden ni. Uboga vera, uboga vera!

Gabrilje pri Ajdovščini. — Svele božične praznike smo obhajali prav dobro, tudi novo leto je dobro prešlo. Bili smo na Sveti večer pri polnočni masi. Po navadi je bilo tako, da so se obilo pridružili darilu, katero gre v žep našega Valentinciča, ali letos pa ni bilo drugega kakor otroci in nekaj žensk, in to je našega nunca tako razkatilo, da se je na božični praznik pri veliki masi tako razsrdil pred altarjem, da smo mislili, da skoči iz kože. Napenjal se je rekoč: Otroci in ženske, Vam nič ne rečem, ali Vi možje, nekateri se bojite, da bi kaj dali, drugi ste jezni na dušnega pastirja, se skrivate po kotih, ali ne veste, da pred živim bogom se ne sme jeze skazavati in da se ne sme z jeznim srcem v cerkev priti. In vi, mladenci, Vas ni tudi nobenega k darilu, saj jaz Vas ne terjam, da bi kaj dali, saj to ni „mus“, kedor če kaj dati, lahko odpravi z enim soldom. Vendar ste zadosti slabi, če si niste enega solda prihranili za božične praznike, pa vendar bi morali iti k darilu zavoljo ostankov svetega križa, ki se jih poljubi.

Prišlo je novo leto, ko je zopet godrnjal. Leto smo končali, ki je bilo za me prav slabo. Prestal sem mnogo žalosti in bridkosti in tudi v denarnih zadevah, največ pa meseca januarja, to leto mi je bilo tako hudo, da mi je glava osivela in postaral sem se za celo leto naprej; saj Vam bi kaj voščil, pa nimam kaj.

Jaz imam pa Vam, gospod Valentincič, veliko voščiti. Vi ste rekel, da se ne sme z jeznim srcem v cerkev priti, o Vi pa niste drugače zdrav, če po cerkvi svoje jeze ne

raztresete. Vi imate cerkev kakor za shodni oder, da v njej svojo politiko uganjate in govorite, da ste gospodar, pa niste, pač pa je tukaj več gospodarjev, ki morajo svojim otrokom kruh trgati, da Vas lepo redijo. Voščim Vam, da obrnete „platele“ v pratiki to nastopno leto, ker sicer se boste morebiti pritoževal, da ni le osivela Vaša glava, marveč da je hitro plešasta postala. Pred vsem pa Vam voščim, da bi se skobacal odtod, da bo enkrat mir med nami. Voščim Vam tudi malo več preudarnosti, da nas ne boste več tako farbal, kakor takrat, ko ste pravil, da ste bil v oblakih ter ste delal točo. Kaj mislite, da smo Vipavci norci? Voščil bi mu se marsikaj, ali naj zadostuje to za zdaj. Če bo kaj posebnega ali če pojde naš nunc zopet v oblake točo delat, se pa že oglasim ter vse sporočim.

Skrilje, 11/1. 1904. — Bralno in pevsko društvo „Čaven“ v Skriljah je imelo v nedeljo dne 10. t. m. svoj letni občni zbor. Udeležilo se je veliko udov ter pristopilo na novo k društvu. Zastopani so v društvu udje treh strank. Vlada med vseni lepo sporazumljenje, kar se je videlo pri občnem zboru, na katerem so razumeli namen društva. Predsednik g. Ant. Vrčon je posebno povdarjal potrebo izobrazbe ne samo da citamo, ampak da se pogovarjamo in presojujamo ter zahtevamo naše pravice, rekel je tudi, da je lepo za tako malo občino, kakor je Skrilje, da ima eno društvo in eno zadrugo, kar oboje najlepše uspeva. Kakor so zastopani udje, tako se je naročilo glasila strank ter povdarjalo spoštovanje med seboj in podpiranje ne pa pljunanje v list „Soča“, kakor je storil eden prejšnjih priprostitih udov, katerega je društvo izbacilo iz društva po predlogu svojih pristavev; ravno tako se je odslovilo nekatere nemarne druge ude.

Na ta način je začelo delovati to društvo, katero naj bi bilo že zatisnilo oči, ako bi bilo nekaterim pobožnim dušam dovoljeno, ugonobiti je.

Ti „Čaven“, razvijaj vse, stoj trdno, kakor ona gora nad teboj, katere imo nosiš, in premagaj vse težave in nasprotja svojih sovražnikov!

Domate in razne novice.

Smrtna kosa. — V nedeljo popoldne so pokopali v Podragi Mirka Mašiča, di-jaka petega razreda na goriski realci. Mašič je šel o božičnih praznikih domov na počitnice, s katerih pa se ni več vrnil v Gorico, ker se je prehladil, in ga je pljučnica položila v prerani grob. Mašič je bil izredno marljiv in talentiran dijak, sin imovite rodbine, ki bi bil z lahkoto dovršil vse študije. Bil je edini sin, zato je žalost materina in sorodnikov tim večja. Bil je tudi priden gojenec glasbene sole „Pev. in glasb. dr.“ Zalujoči gospej Mašičevi naše iskreno sožalje! (Dalje v prilogi.)

V takih mislih je spodbodel d'Artagnan zdajpazdaj svojega konja ter dospel tako v Saint-Germain. Jezdil je mimo paviljona, v katerem se je rodil deset let pozneje Ludovik XIV. Jezde po samotni cesti in oziraje se na desno in levo, da bi opazil morda kako sled lepe Angležinje, opazi v pritličju lepe hiše, ki je imela po običaju onega časa okna na cesto, znano osebo. Planchet jo spozna prvi.

»Ej, gospod,« pravi, obrnivši se k d'Artagnanu, »ali se ne spominjate obraza, ki zdeha tam na oknu?«

»Ne,« pravi d'Artagnan, »in vendar sem prepričan, da ga ne vidim prvič.«

»To pač mislim,« odvrne Planchet; »ubogi Lubin je to, sluga grofa Wardesa, onega, s katerim ste raz-lali tako prijazno pred mesecem dnij v Calaisu, na poti k pristaniškemu ravnatelju.«

»Ah, da,« pravi d'Artagnan, »in v tem trenutku ga zopet poznam. Ali misliš, da te spozna?«

»Pri moji duši, gospod, dvomim, da bi si bil v svojem strahu obdržal o meni jasno sliko.«

»Prav; pojdi torej k njemu,« zapove d'Artagnan, »pogovarjaj se z njim in poskusi izvedeti iz pogovora, če je njegov gospod mrtev.«

Planchet razpela, gre naravnost k Lubinu, ki ga res ne spozna, in slugi pričneta najprijaznejši pogovor, dočim zavije d'Artagnan s konji v stransko ulico. Najprej jezdi okoli neke hiše, nato pa se vrne, da bi poslušal za leskovim grmom pogovor slug.

Ko prisluškuje nekaj časa za grmom, začuje prihajati neki voz, in njemu nasproti obstane miladyna kočija. Ni se motil, milady je bila v nji. D'Artagnan se skloni za vrat svojega konja, da bi mogel vse videti, ne da bi videl kdo njega.

Pri vratih kočije se prikaže lepa plavolasa glava milady, svoji komornici nekaj zapovedovaje.

Ta, lepo dekle, broječe dvajset do dvaindvajset let, ročna in živahna, prava komornica odlične dame, skoči na tla in odide proti terasi, na kateri je opazil d'Artagnan Lubina.

D'Artagnan zasleduje z očmi komornico, koraka-jočo proti terasi. Slučajno je odpoklicalo Lubina neko povelje od znotraj, tako da je ostal Planchet sam ter se je oziral na vse strani, hoté se prepričati, po katerem potu je krenil d'Artagnan.

Komornica stopi k Planchetu, ki ga je imela za Lubina, ter mu poda majhno pisemce.

»Za vašega gospoda,« pravi.

»Za mojega gospoda?« odvrne Planchet začudeno.

»Da, in stvar je jako nujna. Vzemite torej hitro.«

Nato odhiti proti kočiji, sede na svoj prostor, in kočija se oddalji.

Planchet obrne pismo parkrat v roki in odhiti nato, navajen pasivne pokorščine, s terase, zavije v stransko ulico in sreča za kakih dvajset korakov d'Artagnana, ki je vse videl in mu je šel naproti.

»Za vas, gospod,« pravi Planchet in izroči pismo mlademu možu.

»Za me?« odvrne d'Artagnan; »ali si si tega popolnoma svest?«

»Če sem si tega svest? Seveda. Komornica je rekla: „Za tvojega gospoda“. Jaz nimam drugega go-spoga nego vas, torej... Pri moji duši, lepo dekle, ta komornica!«

D'Artagnan odpre pismo in čita sledeče besede:

»Oseba, ki se zanima za Vas bolj, nego more povedati, bi rada vedela, kdaj bi Vam bilo mogoče, jezdit v gozdič na izprehod. Sluga v črni in rdeči livreji bo pričakoval jutri v hotelu Champ-du-Drap-d'Or Vašega odgovora.«

»O, o,« pravi d'Artagnan pri sebi, »zdi se mi, kakor bi bila milady in jaz v skrbeh za zdravje iste osebe. Dobro torej, Planchet, kako se godi vrlemu gospodu Wardesu? Torej ni mrtev?«

Ne, gospod, godi se mu dobro, kakor se more goditi človeku, ki ima vse razbodeno telo, kajti zabodli sta ga, tega ljubega plemiča, ne da bi vam zato kaj očital, štirikrat, in silno je slab, ker mu je otekla skoro vsa kri. Kakor sem vam rekel že naprej, me Lubin ni spoznal in mi vse, kar je doživel na svojem potovanju, pripovedoval od pričetka do konca.«

»Izborna, Planchet, ti si kralj slug; zdaj zasedi konja in jezdiva za kočijo!«

To ni trajalo dolgo; za pet minut obstane kočija na cesti; bogato oblečen kavalir zajezdi tesno k njenim vratom.

Pogovor med milady in kavalirjem je bil tako živahen, da je mogel priti d'Artagnan na drugo stran kočije, ne da bi ga opazil kdo razun komornice.

Govorila sta angleško, jezik, ki ga d'Artagnan ni razumel; toda po glasu je sklepal mladi mož, da more biti prepričan, da se nahaja lepa Angležinja v silni jezi. Končala je z gesto, ki ni pustila nikakega dvoma glede narave tega pogovora: udarila je s pahljačo tako silno, da se je razletela v tisoč koscev.

Kavalir se spusti v smeh, ki pa milady le še bolj razdraži.

D'Artagnanu se zazdi to ugodna prilika, vmešati se v pogovor; zato zajezdi k drugim vratom in se spoštljivo odkrije.

»Madame,« pravi, »ali mi dovolite, da vam ponudim svojo pomoč? Zdi se mi, da vas je ta kavalir razdražil. Recite besedico, madame, in kaznujem ga za njegovo neuljudnost.«

O pogrebu realca Mašiča nam poročajo, da je slo iz Gorice k pogrebu z razrednikom petega razreda 42 dijakov. Pogreb je bil naznanjen ob 2. uri. Gostje iz Gorice so stali v največji burji ter čakali pogreba, ali gospodov duhovnikov le ni bilo od nikoder. Tako so mogli le pokropiti rankega, pogreba pa se niso mogli udeležiti, kar bi bili tako radi storili, ker so morali nazaj v Ajdovščino na vlak. Gospodje so bili v nedeljo popoldne — „zadržani“! Sapienti sat.

Radodaren donesek. — G. ca Rozalka. Rehek, bivajoča na Dunaju, je darovala „Narodnemu skladu“ K 260 in pogorelcem v Boycu K 320. Srčna ji hvala!

Za Makedonce. — V „Soči“ št. 1. tek. leta objavljeni znesek K 501 je nabral g. Ivan Guštin v veseli družbi in društveni krčmi v Gabrovici in ne med društveniki v Zgoniku, kakor je bilo napačno objavljeno.

Enski in možki zbor pevskega in glasbenega društva priredi tekom pustnega časa za svoje člane in po njih vpeljane goste plesne večere v dvorani hotela „Pri zlatem Jelenu“. Prvi plesni večer bode prih. soboto 16. t. m. ob 9. zvečer in naslednji dve soboti z glasovirjem. Pri zadnjem plesu, ki se pravočasno objavi, nastopi vojska godba.

Pesem o dobrem časopisju. — Stara je ta pesem, ali ob vsakem novem letu nova — namreč pri katoliških listih. „Prim. list“ jo prepeva leto za letom, in dasi polagoma prodira celo v klerikalne vrste spoznanje, da ga ni kmalu slabjega in tako malo zanimivega časnika, kakor je „Prim. list“, jo poje vendar naprej in jo je zapel tudi letos. Dobro časopisje! Kaj je po „Prim. listu“ dobro časopisje? „Dobro časopisje imenujemo ono, ki je sprejelo katoliški program in v njegovem smislu tudi deluje, ki se veseli in zaluje s cerkvijo, ki živi s cerkvijo.“ Tako piše „Prim. list“; tako je dobro časopisje. Sama cerkev ga mora biti, in pa dosti nunciev notri, pa je dobro časopisje. Le mimogrede spominjamo, kako dela cerkev z Ricmanjci, kako iztiruje slovenski jezik iz cerkva v Trstu in po Istri, kako so dali v Gorici nazaj slovensko propoved v cerkvi na Travniku le vsled žuganja z Ricmanji, kako utesnuje cerkev rabo staroslovensčine, in končno, kako je ta naša cerkev laska. Laški kardinali jo „pravljajo, in vsak papež mora biti Lah. Proti taki upravi cerkve moramo biti Slovenci v opoziciji, ne pa delati za njo. „Prim. list“ pa pravi, da je dobro le ono časopisje, ki živi s cerkvijo, torej ki odobrava vse tisto njeno grdo početje proti Slovincem in Hrvatom. Hvala za tako dobroto! Seveda „Prim. list“ odobrava vse take reči ter nima nikdar krepke besede proti krivicam, katere se siplje s te strani na slovenski rod na jugu. Potem je umevno, da je po njegovem mnenju dobro časopisje le ono, katero živi s cerkvijo ter odobrava vse, kar se godi proti Slovincem in Hrvatom iz nje. Tako je dobro časopisje na katoliški pod-

lagi!! Kaj so goriški Slovenci poklicani delati proti svojim rodnim bratom po Trstu in Istri, edino le zato, ker se zljubi cerkvi, da je proti njim krivična v jezikovnem oziru in ker stoji „Prim. list“ v službi naših nasprotnikov?! To pač ne!! Kdor podpira tako časopisje, dela proti pravemu blagru našega naroda ter se bori proti vsakemu njegovemu napredku. Zato pa je laž, da se blesti na njihovi zastavi: Za resnico, res pa je, da so že zdavnaj zapustili pota Onega, ki je učil: „Jaz sem pot, življenje in resnica“, in res je, da tako časopisje nima pred očmi nič drugega nego to: povzdigniti ugled politikujočih nunciev ter pod farovsko komando spraviti vse ljudstvo. To je tista — resnica! Vse drugo je laž in farbarija. Zato pa katoliško časopisje ne more biti dobro, in da ni, to nam kaže zlasti „Prim. list“, ker se je v lanskem letu popel od glasila tolovajev. Tako je „dobro časopisje“.

Dobro časopisje v pravem pomenu besede je le ono, ki je svobodno ter nima vezanih rok, ima na razpolago široko polje, ter poišče s tega vse ono, kar more prinesiti hasek našemu ljudstvu.

„Slovenec“, to nečedno glasilo ljubljanskega škofa, se je zopet zagnal v „Sočo“, seveda brez vsakega povoda. Govori o neki novi taktiki goriških Lahov, ker sprejema „Gazzettino“ tudi oglase Slovencev... potem pa svetuje, da naj se ravnaajo Slovenci, če mislijo Lahi postati tako internacionalni, lepo po geslu „Svoji k svojim!“, da s časom postanejo gospodarji na trgu. Zaključuje pa tako-le: „To je najpametnejša politika, desetkrat bolj pametna, kakor pa opljuvano žaganje, katero se prodaja v „Soči“.... Pfuj! Gabiti se nam je začelo pri teh besedah in obrisali smo pero, ko smo zapisali te besede iz „Slovenca“. Premilostni škof ljubljanski, dober tek! Dober zelodec morate imeti, da Vam prija tako berilo!....

Brez vsakega povoda se je zagnal „Slovenec“ v nas, nò, ali zagnal se je, češ morda pa le kaj zaleže! Ali nič ne zaleže ne, marveč imamo le novo priliko občudovati dober okus „Slovenca“ in pa fino obnašanje. Z listom, kakor je „Slovenec“, pa se ne bomo prerekali glede pametne politike, ker on nima prav nikakega smisla za pametno politiko, in je že zdavnaj zapustil pota vsake pametne in našemu narodu koristne politike ter je le v veliki rimski hlapec, s čemur je povedano vse. Kaka je politika Lahov, to vemo mi boljše od „Slovenca“. Goriški Slovenci, kar jih je dobrega srca in so uneti za naš vseobči napredek, že delajo pametno politiko, ter se brigajo na vse strani, da bi prišli naprej. Ako to ne gre tako, kakor bi moralo, na tem pa so krivi tudi nemalo klerikalci. Zato pa odklanjamo vsak svet od strani „Slovenca“; naj obrača dobre svete nase in na svojo bando, ker so jih krvavo potrebni, da ne bodo delali celo v Gorici proti slovenskim koristim. Ako ne postanemo še tako kmalu gospodarji na trgu, bo temu

kriv tudi ljubljanski „Slovenec“, ki podpihuje in kuri goriški protislovenski klerikalni stranki. Pametne politike nas ne bo učil zmešani rimski hlapec, brezdomovinec, le sam naj se je uči poprej, ker je potreben.

Zopet so jednega preskrbeli. — Lani smo priobčili natečaj za nadzornika deželne trtnice. To bo torej nekaj takega, pri čemur bo največ posla s Slovenci. Ali kdo je imenovan na to mesto? Imenovali so nekoga Laha iz kraljestva, tam od Milana, imenuje se menda Giuliani. V kmetijskem društvu že imamo jednega privandranca iz Italije, ki zmerja Slovence s „štavi“, Lah Hugues široko gospodari tam, ne da bi znal le besedico slovenski, sedaj je morala tudi deželna trtnica dobiti voditelja iz Italije. Ali res ni bilo nikakega drugega prositelja? Pa čeprav je bil, je slo vse gladko, ker r nikakega odpora proti početju Lahov, katero je prešlo že v sistem, ker slovenska odbornika molčita in le pokimata. „Gorica“ dobro ve za to imenovanje, pa ga niti priobčiti noče, ker se ne upa ničesar reči Pajerju in ker ve, da sta na vseh takih rečeh sokriva slovenska deželna odbornika. Da bi ljudje takih rečej ne izvedeli ter začeli razmišljati o njih, zato pa molčijo. Tako je „dobro časopisje“... Če pojde tako naprej, bomo kmalu v vseh rečeh, ki izhajajo iz deželne hiše, popolnoma v laški suznosti.

Ra-glas imen udov in namestnikov v komisijah za občno pridobitno s sedežem v Gorici za priredbeno dobo 1904. in 1905. — Predsednik: Rovis Ernest, c. kr. finančni svetovalec. Namestnik: pl. Steffanini Tulij, c. kr. davčni nadzornik.

Komisija za občno pridobitno II. razreda, (Priredbeni okraj trgovske obrtne zbornice Gorica-Gradiska). Udje: Venuti Josip, trgovec v Gorici (izvoljen). Mucha Eduard, obrtnik v Solkanu (izvoljen). Vianello Virgil, tovarnar v Zagradu (imenovan). Holzer Ernest, tovarnar v Gorici (imenovan). Namestniki: Dörfler Attilio, obrtnik v Gorici (izvoljen). Mulitsch Josip, obrtnik v Gorici (izvoljen). Lenassi Odo, lastnik mlina in žage v Solkanu (imenovan). Moser Adolf, tovarnar v Gorici (imenovan).

Komisija za občno pridobitno III. razreda. A. (Priredbeni okraj Gorica-mesto). Udje: Seppenhof Anton, lastnik mlinarstva v Gorici (izvoljen). Marzini Franc, obrtnik v Gorici (izvoljen). Kärner Roger, lekarnar v Gorici, (imenovan). Rubbia Ivan, trgovec v Gorici (imenovan). Namestniki: pl. Savorgnani Eduard, trgovec v Gorici (izvoljen). Bramo Ivan, trgovec z lesom v Gorici (izvoljen). Mighetti Ludvik, klobučar v Gorici (imenovan). Nardini Dragotin, trgovec v Gorici (imenovan).

B. (Priredbeni okraj, politični okraj Gorica-dežela). Udje: Budin Ivan, trgovec v Dornbergu (izvoljen). Kovac Ignacij mlajši, krčmar in trgovec v Ajdovščini (izvoljen). Lokar Ivan, strojar v Mirnu (ime-

novan). Pečenko Josip, lastnik mlina v Rihenbergu (imenovan). Namestniki: Lokar Anton, trgovec in župan v Ajdovščini (izvoljen). Pavletič Josip, lastnik opekarne v Gabrijah (izvoljen). Tribuson Franc, mlinar v Renčah (imenovan). Bavdaz Josip, trgovec v Gorenjivasi (imenovan).

Komisija za občno pridobitno IV. razreda. A. (Priredbeni okraj, Gorica-mesto). Udje: Tabaj Franc, krčmar v Gorici (izvoljen). Salvaterra Fioravante, slikar v Gorici (izvoljen). Orzan Anton, trgovec v Gorici (imenovan). Gironcoli pl. Steinbrunn Avgust, lekarnar v Gorici (imenovan). Namestniki: Battig Josip, mizar v Gorici (izvoljen). Streinz Anton, zemljemerec v Gorici (izvoljen). pl. Pallich Josip, knjigar v Gorici (imenovan). Gasser Miha, trgovec v Gorici (imenovan).

B. (Priredbeni okraj, politični okraj Gorica-dežela). Udje: Mozetič Anton, trgovec v Mirnu (izvoljen). Gabrijelčič Anton, trgovec v Kanalu (izvoljen). Bratina Franc, trgovec v Ajdovščini (imenovan). Faganelj Ivan-Karol, trgovec in župan v Mirnu (imenovan). Namestniki: Faganelj Ivan, strojar v Mirnu (izvoljen). Molar Josip, krčmar v Št. Andrežu (izvoljen). Ravnik Anton, trgovec v Gorenjivasi (imenovan). Križnič Anton, obrtnik in župan v Kanalu (imenovan). Od c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici. dne 4. januarja 1904.

Svetemu pismu zabranjujejo pot med ljudstvo. — Izvedeli smo, da je tam bolj proti koncu lanskega leta nekdo iz Ljubljane prodajal po Vipavskem (Kranjskem) sveto pismo ter imel za to tudi pravico. Nunci pa so gibal in gibal ter prepovedovali kupiti sveto pismo, in onega prodajalca je, menda v Podkrajju, ponoči prijel orožnik ter zahteval od njega pooblastilo za razprodajo. Ker je bilo isto v redu, so ga pustili v miru, dasi so si mislili nunci, da ga spravijo potom orožnika v luknjo... Kaj se je treba tako bati svetega pisma? Saj je vendar pisana v njem beseda Božja, ali ne? Čemu torej tako zabranjevanje? Sveto pismo bi pač moralo biti obča last kristjanov; ako ne sme biti, potem pač ni sveto. Ako je kaka reč sveta, je pač tako popolna in dobra, da se je ne sme odtegovati občenemu blagru za ljudstvo!! Tako odili. Ali pa morda zato zabranjujejo pismo, ker sami ne živijo po tem, ker je njihovo življenje in početje v velikem nasprotstvu z nauki svetega pisma in ker nočejo, da bi jih ljudstvo spoznalo? A, kaj pravite? Najbrže je tako!!!

Predor v Karavankah. — Od železniskega ministerstva meseca novembra l. l. sklicana enketa, ki je imela izreči svoje mnenje o nadaljevanju gradnje predora v Karavankah, katero nadaljevanje je otežkočeno vsled pojava pritiska v karbonskem gorovju, je zaključila svoje delo. Enketi je bilo v prvi vrsti rešiti vprašanje, da-li je predor nadaljevati v isti širokosti, kakor do sedaj in sicer za dvojce tirov ali pa se ima v karbon-

Pri prvih besedah se milady okrene, opazuje mladega moža, potem ko konča, z začudenjem in pravi v dobri francoščini:

»Srčno rada bi se izročila vašemu pokroviteljstvu, gospod, če bi oseba, ki me draži, ne bil moj brat.«

»Ah, potem oprostite, madame,« pravi d'Artagnan; »saj veste, da mi je bilo to neznano.«

»Kaj se ima vmešavati tukaj ta bedak?« zakriči kavalir, ki ga je imenovala milady svojim sorodnikom, sklonivši se s svojega konja k vratom kočije, »in zakaj ne jezdi naprej?«

»Ti si sam bedak!« pravi d'Artagnan istotako prezirljivo. »Jaz ne jezdim naprej, ker se mi je zljubilo ostati tukaj.«

Kavalir spregovori s svojo sestro nekaj angleških besed.

»Jaz govorim z vami francosko,« reče d'Artagnan; »če vas smem prositi, bodite tako prijazni in mi odgovorite v istem jeziku. Vi ste madamin brat, naj bode, toda k sreči niste tudi moj.«

Človek bi bil mislil, da bode milady, boječa kakor so ženske navadno, posredovala že v pričetku tega izzivajočega pogovora, da ustavi nadaljni prepir; toda nasprotno se zlekne čisto hladno v kočiji in zakliče kočijažu;

»V hotel!«

Lepa komornica se ozre polna skrbij v d'Artagnana, katerega lepá zunanjost je vplivala na njo. Kočija se odpelje in pusti moža sama.

Kavalir se zgane, da bi sledil vozu; toda d'Artagnan, katerega jeza se še razvname, ko spozna v njem Angleža, ki je priigrall v Amiensu od Athosa in od njega Athosovega konja in skoraj še njegov demant, zgrabi konja zabrzde in ga ustavi.

»Ej, gospod,« reče, »zdi se mi, da ste še večji field.« --

bedak nego. jaz, kajti na me napravljate vtis, kakor da ste pozabili na prepir, ki je prišel med nama.«

»Ah, ah,« pravi Anglež, »to ste vi, gospod. Torej morate iskati vedno te ali one igre?«

»Da, in to me spominja, da ste mi dolžni nasprotno partijo. Prepričava se, moj ljubi gospod, če ste z mečem tudi tako ročni kakor s kockami.«

»Saj pač vidite, da nimam meča,« pravi Anglež; »ali hočete igrati junaka z neoboroženim človekom.«

»Upam, da ga imate pri sebi na domu,« odvrne d'Artagnan. »Za vsak slučaj imam jaz dva in lahko zanj igrava, da ga dobite vi.«

»Nepotrebno,« pravi Anglež; »s takimi potrebščinami sem preskrbljen zadostno.«

»Prav torej, moj častitljivi plemič,« odvrne d'Artagnan, »izberite si torej svoj najdaljši meč in mi ga pokažite drevi.«

»Kje, če smem vprašati?«

»Za Luxembourgom. To je prekrasen prostor za take izprehode.«

»Dobro.«

»Ob kateri uri?«

»Ob šestih.«

»Skoro gotovo imate tudi jednega ali dva prijatelja?«

»Celo tri imam, ki jim bode v veliko čast, če bodo mogli igrati isto partijo, kakor jaz.«

»Tri? Izborbo! Kako se vse krije,« pravi d'Artagnan, »kakor bi bilo preračunjeno.«

»In zdaj še, kdo ste?« vpraša Anglež.

»Jaz sem gospod d'Artagnan, gaskonski plemič, služek pri gardi stotnije gospoda des Essarts. In vi?«

»Jaz, jaz sem lord de Winter, baron de Schef-

»Prav, sluga sem, gospod baron,« pravi d'Artagnan, »dasi imate imena, ki si jih je zapomniti jako težko.«

In spodbodši svojega konja, se spusti v dir proti Parisu.

Kakor vedno ob takih prilikah, odide naravnost k Athosu.

Athos je ležal na velikem kanapeju, kjer je, kakor je rekel, pričakoval, da ga poišče njegova oprava. Izvzemši pismo gospoda Wardesa pove Athosu vse, kar se je zgodilo.

Athos je bil vzradoščen, ko je izvedel, da se ima biti proti Angležem. Povedali smo, da je bil to njegov sen.

Takoj sta dala poiskati po slugah Porthosa in Aramis ter jih obvestila o stvari.

Porthos je potegnil svoj meč ter pričel skakati proti steni, se zdajpazdaj umaknil in delal skoke, kakor kak plesalec. Aramis, ki je še vedno koval svojo pesem, se je zaprl v Athosov kabinet in prosil, naj ga ne motijo prej, nego pride trenotek odhoda.

Athos je naročil pri Grimandu z migljajem steklenico vina.

D'Artagnan je razmišljal pri sebi majhen načrt, katerega vresničenje bomo videli pozneje, in ki mu je obljubljal zabavne urice, kar je bilo mogoče sklepati iz smehljava, ki je preletel zdajpazdaj njegovo obličje in pregnal z njega prejšnje temne sanje.

KONEC PRVEGA DELA.

(Dalje pride)

skem gorovju, ki je dolgo kakih 3000 metrov, razdeliti v dva manjša, enotna predora. Enketa se je izrekla za nadaljevanje predora v zaprčeta širokosti.

„Slovenec“ in naši dopisniki pa „Obrambno društvo“. — Vsako leto ob novem letu imamo navado, da se obrnemo do svojih gg. dopisnikov, da jih zahvalimo za delo, storjeno v preteklem letu, ter vspodbudimo za novo. Pri tem omenjamo vedno, da se ima pisati le resnica, ker nam je res do resnice. Letos smo v taki novoletni notici omenili tudi toli proslulo „Obrambno društvo“ v Ljubljani, ki kuje politikujočim nuncem lažnjive popravke. To je zbudilo „Slovenca“ v Ljubljani, ki se zaletava po svoji jezuitski navadi v naše gg. dopisnike, češ, da niso poročali resnice, da zato jih učimo, pisati resnico, in pa ker niso bili dopisi resnični, zato so prihajali popravki. Nasi gg. dopisniki so toliko mozej, da se iz take pisave „Slovenca“ ne storijo nič, ker kar reče kak na slabem glasu stoječ list, za to se ne spleča besede. Vedo pa, da pišejo resnico, in pisali jo bodo tudi naprej, pa naj črče na to stran „Slovenec“, kar hoče. Le jezi ga, da nima v ljudstvu dopisnikov, da mu krpučajo razne „novice“ le kaplani in fajmoštri. Mi pa imamo prav v ljudstvu moč dopisnikov, kar povemo „Slovencu“ v strah in grozo. Večina dopisov je pisana s kmet-sko roko, pred katero se bodo se tresli fa-rizeji in posvečeni izmozgovanci. (Čitajte današnja dopisa iz Sv. Križa pa iz Gabrij! Glejte, tako piše naš kmet! Strah je Vas.) Branje v „Slovencu“ bodi le vspodbudilo za naše dopisnike po deželi, da se več pi-šejo ter da se oglašijo še novi.

Pa „Slovencu“ ni bilo toliko glede naših dopisnikov, več mu je bilo za „Obrambno društvo“, o katerem smo rekli, da je naučilo nurce lagati. To je pa res. „Obrambno društ.“ stoji na tem stališču, da ni nič res, karkoli je pisano o kakem kancu. Posljejo mu ti-skan poziv, da naj naredi popravek — ne da bi le kaj omenjali, če je res ali ne — in ako ga ne zna sam skrupucati, podpiše in bianco polo, jim piše pismo, in potem po-pravimo v Ljubljani, kakor se jim zdi. Ko bere tak politikujoč nunc potem v časniku popravek, se smeje v pest, češ, to so pa fino „popravili“. Nič ni res, kar so pisali „liberalci“, popolnoma sem nedolžen. Kaj si vse upajo popravljati, je pa pokazal biljenski kurat, ki je bil poslal popravek, da ni res udaril dečka S., dotim se mu je v sodnijski dvorani dokazalo, da ga je udaril ter je tam tudi dobil lek-cijo, kako se ne sme z ljudmi postopati. To je pač vrhunec predrznosti, kaj vse si upajo popravljati. Potem pa hoče biti še razčlajen „Slovenec“, če smo rekli, da je „Obr. dr.“ naučilo duhovnike lagati. Popravke torej kar naravnost vsiljuje duhov-nikom, in če je popravek le prav sestavljen, ga mora list priobčiti, ker je tak naš tiskovni zakon.

Ce je še taka laž obsežena v popravku, se mora priobčiti popravek, da je le prav sestavljen. Klerikalci to dobro vedo, zato pa tako pridno na nizek način zlorablajo tiskovni zakon. Ali kadar pride nov tiskovni zakon, takrat pa preneha delovanje „Obr. dr.“, ker se bo gospodom lahko dokazala laž. Nam pa je le do resnice, katere se klerikalci bo-jijo, kakor hudič križa; zategadel pa še nismo nikdar slišali, da bi se bili resno po-tegovali za njo, in zato tudi ne marajo res-nicoljubnih dopisnikov, marveč čim bolj laže, tim ljubi jim je. To je banda, ti klerikalci, in laž je napisana na njihovi zastavi. Boj proti taki bandi je svet boj!

Razp. št. 10. — Razpisuje se deželni stipendij 600 kron, ki ga je ustanovil deželni zbor s sklepom 10. septembra 1888. v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. Vel. presv. cesarja Franca Jožefa I. I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta ro-jenega, stanujočega in pristojnega v tej gro-fiji, slušatelji prava, medicine, eventualno modroslovja, politehnika ali više poljedelske šole, na kakem avstrijskem vseučilišču — ko-zi vsa leta vseučilišnih študij, držče se obsto-ječih postavnih predpisov. 2. Prosilci naj po-dajo svoje vloge podpisanemu deželnemu od-boru do 31. januarja 1904. in naj jim pri-ložijo dokazila o rodu pristojnosti, o premo-ženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih uč-lišč in o dosedanjem napre-žvanju. Deželni odbor.

Razpis službe asistenta pri deželnih hipotečni banki. — Odpre se natečaj za eno mesto asistenta eventualno za eno mesto

računarskega vajenca pri deželnem hipotečnem zavodu.

Kdor misli prositi za višenavedeno mesto, mora predložiti prošnjo pri deželnem odboru do 25. januarja t. l.

Prosilci se morajo izkazati s spričevali o svojih študijah, o praktični uporabi in o svoji zmožnosti za kritje tega mesta, v osta-lem pa veljajo glede drugih kvalifikacij za predležeti natečaj odločbe pravilnika za de-želni odbor in statuta za osobje deželnih uradov z dne 11. julija 1901.

Podrobna pojasnila glede predležetega natečaja se dajejo ob uradnih urah pri de-želnem odboru.

Opomni se, da se bo izvršilo imenova-nje provizoričnim potom in da bo sledilo de-finitivno imenovanje dotičnega uradnika v slučaju povoljnega uspeha po zaključku prve upravne dobe hipotečnega zavoda.

Bratno društvo „Narodni dom“ v Škrblini bode imelo svoj redni občni zbor dne 24. t. m. s sledečim vspeedom: I. Predsednikov pozdrav. II. Poročilo o društ-venem delovanju v letu 1903. III. Predlo-žitev računa za leto 1903. IV. Volitev novega odbora. V. Nasveti. Vršilo se bo pri g. I. Adamiču št. 80. t. ob 3. uri pop. Po volitvi bode imel gospod učitelj Ravbar kratek go-vor poslavljanja, po katerem mu zapoje do-mači moški zbor odhodnico.

Vsled tega uljudno vabi vse častite ude, da se vdeležte v obilnem številu — odbor.

Vsega je kriv Gabršček. — „Slo-venec“ je priobčil notico, da so naredili v Gorici Lahi neko ustanovo — potem pa pri-stavlja, „da Slovence pa žene Gabršček v spore in v zmerjanje brez konca in kraja, da ne ostane časa za kaj koristnega“. Klerikalci sedijo v dež. odboru, v dež. sol. svetu, v dež. hipotečni banki itd., sploh so na po-zicijah, na katerih se da obilo delati. Ali ne delajo nič, in če se jih javno se tako prime, molčijo trdovratno, dasi so drugače tako go-stobesedni. Udali so se Lahom na celi črti, pokimajo, niti besede ne zinejo, pa je dobro, in laska setev gre v klasje, in žetev bo ve-likanska. Od klerikalne strani ni nikakega resnega odpora, dasi ima vse take pozicije v svojih rokah. Ali glejte, kdo je kriv? Oni ne. Ker so prodani Lahom in nedelavni, je kriv, da se ne stori kaj koristnega, Gabršček. Da gre n. pr. slovenska reč v deželnem odboru tako pod zlo, tega niso krivi oni, ampak Gabršček je kriv. Boste videli, da porečejo tako. Jako komodno. Ali je res v deželi še kak človek, ki veruje takim prismojenim trditvam?!

Oznaniilo c. k. finančnega rav-nateljstva v Trstu dne 1. janu-varja 1904., s kojim se znova raz-glašajo veljavni roki za plače-vanje raznih neposrednih dav-kov, kakor tudi posledice zane-marjanja istih. — Finančno ravnatelj-stvo naznanja vsled postave z dne 9. marca 1870. drž. zak. št. 23, da se sledeti davki imajo v teh-le rokih plačevati: a) zemljarina v mesečnih obrokih in to prvega vsakega meseca naprej; b) hišno-razredni kakor tudi hišno-najemni davek zunaj mesta Trsta v mesečnih rokih in to prvega vsakega meseca naprej; v mestu Trstu in okolici pa se mora plačati hišno-najemni davek 1. marca, 1. ju-nija, 1. septembra in 1. decembra; c) % davščina od hiš davka prostih radi zidanja ima se v oni rokih, kakor hišnonajemni da-vek, t. j. v Trstu in okolici 1. marca, 1. ju-nija, 1. septembra in 1. decembra, zunaj Trsta pa prvega vsakega meseca naprej plačati; d) obča pridobarina se ima plačati za vsako četr-tletje naprej 1. januarja, 1. aprila, 1. ju-lija in 1. oktobra. Isto tako treba plačati pridobarino od javnem dejanju računov pod-vrženih podjetij v štirih enakih 1. janu-varja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra do-spevajočih obrokih; e) v kolikor se priho-darina ne plača na način označeni v § 133 zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220 t. j. potom odbitka, treba jo poravnati v dveh enakih 1. junija ter 1. decembra dospevajočih obrokih; f) osebno dohodarino je plačati s pridržkom določeb § 234 zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220 ozi-roma cesarske naredbe 8. julija 1898. drž. zak. št. 120 v dveh enakih 1. junija ter 1. decembra dospevajočih obrokih. Vsled teh zakonitih odredob so dolžni vsi oni, ki iz-plačujejo dohodke v §§ 167 ter 168 gornjega zakona omenjene, ako isti niso zgolj spre-menljivi, odtegniti prejemnikom od teh do-hodkov predpisano osebno dohodarino in plačarino, ki se jim v to svrhu vsakoletno

prijavi. Odbitki se opravljajo v istih rokih in v istih razmernih obrokih, kakor izplačevanje prejemkov. Kedor navedenih neposrednih davkov ne plača najpozneje v 14 dneh po preteku roka določenega za poravnanje vsa-kega teh davkov, je dolžan plačati zamudne obresti, če preseže posamezni redni davek vred za vse leto 100 kron. Zamudne obresti se računajo od dneva sledečega roku za vplačanje do dne placila, tako da pride po 1²/₁₀ h na vsakih sto kron vsaki dan, kar se z dolžnim davkom vred potirja. Dolžni davek se lahko plača na pristojnem davčnem uradu — v Trstu na mestnem davčnem uradu — ali pa na vsakem c. k. poštnem uradu na čekovni račun dotične davkarje. Slednjič se opozarjajo plačalci se na sledečo določbo § 5 zakona z dne 9. marca 1870. drž. zak. št. 23: „Če bi se ob začetku novega davčnega leta še ne bil mogel dolžni davek za to leto posamnim davkoplačevalcem stalno predpi-sati, naj se davki za ustavno dovoljeni čas plačujejo v znesku predpisanem za preteklo davčno leto, dokler se odmerijo novi davki, v katere je potem vsleti že izvršena placila.“

„Škrat“. — V Trstu izhaja drugo leto humorističen list „Škrat“, ki se je z novim letom tudi spremenil ter dobil lepšo obliko in prinaša tudi lepše slike. List je vreden priporočila, ker se mu vidi, da se res trudi povspenjati se višje ter prinašati kolikor mo-goče dobrega kratkočasnega berila.

Krasno „Sokolsko“ razglednice z raznimi skupinami telovadcev goriskega „So-kola“, prirejene v prospeh vsesokolskega iz-leta v Ljubljano, ki bode meseca julija tek. leta, so na ogled v naši tiskarni.

„Goriška Tiskarna“ sprejme tiskar-skega in knjigoveškega učenca. Ponudbe na tiskarno.

Listnica. — Radi pomanjkanja pro-stora smo morali nekaj reči odložiti za pri-hodnjič. Toliko v znanje tudi gg. dopisnikom.

Razgled po svetu.

Proračunski odsek avstrijske dele-gacije je pretresaval v ponedeljek proračun ministerstva za zunanje stvari. Delegat K r a m a r je bil proti obnovitvi trozveze, in obsojal prestrogi govor napram Srbiji, ki je pač zavezala lojalno stališče v makedonskem vprašanju. Izjavil se je za ono zunanjo po-litiko, ki bi temeljila na sporazumljenju Ruske in Avstrije, kar bi pač najprej rešilo bal-kanske zmešnjave. Delegat grof Sch ö n-b o r n je povdarjal dobre odnose med Av-strijo in drugimi evropskimi državami. Syl-vester je odobral obnovitev trozveze, avstrijsko politiko na Balkanu in izjavil, da protestirajo Nemci le proti ital. vseučiliškim kurzom na nemškem tleh. Stransky se je zavezal za avtohtonne Bolgare, katere se vedno in vedno zapostavlja Mohamedancem, in pro-testira proti morebitni izvolitvi pristno nem-skega naslednika nadškofu Kohnu. D z i e-d u s z y c k i in Sch ö n b u r g sta odobra-vala zunanjo politiko. Pergeit je izjavil, da so bili Nemci že v začetku za avstrijsko-ruski dogovor. Nato je odgovarjal minister G o l u c h o w s k i raznim predgovornikom. K r a-m a r u je rekel, da je obnovitev trozveze ne le opravičena radi prejšnjih sijajnih vspe-hov, ampak tudi potrebna. Kar se tiče re-form na Balkanu, ste prevzeli za dobo dveh let Avstrija in Rusija aktivno kontrolo. O belgradskih dogodkih je izjavil, da se vsak zgraža nad takim zločinom, in obsojal tak-tiko kralja Petra, ki je stopil v dotikoz ose-bami, s kojimi ne more občeovati zastopnik Avstro-Ogrske. Pri obsojanju „veto“-pravice, ki je pa pravica krone in ne vlade, se je čudil, da vzne virja ta katolike na tak način, posebno ker sedaj ni nič drugega več kakor izrazitev želje proti nepriljubljenemu kardi-nalu in sicer brez pravih sredstev, da bi se ta želja tudi res izvedla. Trgovinske pogodbe so odvisne od vsprejetja nagodbe in carin-skega tarifa.

Državni zbor. — Kakor poročajo ne-kateri dunajski listi, baje iz zanesljivih virov, skliče se državni zbor le h kratkemu spo-mladanskemu zasedanju, ki ne bo trajalo čez 20. sušca. Potem se skliče cela vrsta deželnih zborov, ki niso v lanskem zase-danju rešili svojih nujnih zadev.

Afera nadškofa dr. Kohna. — iz dobro poučenih krogov se poroča iz Rima, da kardinalska komisija, ki preiskuje olo-muške zadeve, ni mogla dognati nikakega pregreška dr. Kohna. Vendar se mu je sve-tovalo, naj odstopi z ozirom na razburjenje, ki vlada proti njemu po celi nadškofiji. Dr.

Kohn pa se temu nasvetu upira. Odločitev je v papeževih rokah ter se izreče najbrže že v teku tega meseca.

Patrijarhom v Benetkah, to je svojim naslednikom je papež imenoval — kakor javlja „Gazzetta di Venezia“ — škofa v Pia-cenzi Ivana Baptista Scalabrinija. Isti je bil rojen letu 1839., posvečen v škofa pa l. 1876.

Izdatki avstrijskih vseučilišč v letu 1903 izkazujejo sledeče svote: Dunaj 3,263.972 K, Gradec 1,287.083 K, Inomost 1,123.900 K, obe praški vseučilišči 2,275.100 K, Lvov 968.316 K, Krakov 1,328.418 K in Črnovice 382.000 K. Vsi izdatki znašajo 11,700.202 K.

Vojaška zver. — Nedavno se je zgo-dil v vojašnici 6. lovskega bataljona v Pragi sledeči krvavi prizor: Rekrut Walter, ki sta mu manjkala dva prsta desne roke, bil bi moral naglo snemati in nasajati bajonet na pusko. Ker tega s svojo pohabljeno roko ni moge dovolj hitro storiti, iztrgal mu je četovodja Dufek bajonet ter mu ga zasadil v trebuh, da je rekrut kmalu umrl. Dufek se je izgovarjal, da se mu je nesreča pripetila, a izgovor mu ni pomagal, kajti vojno so-disče ga je obsodilo v dveletno ječo.

Italijansko vino na Reki. — Od 1. oktobra do 31. decembra 1903. so pripeljali na Reko iz Italije 51.250 sodov vina. 2456 sodov je še vedno na Reki.

Lep „Ljudski zastopnik“, član Šu-steršičevega kluba. — V takozvanem „Slo-vanskem centru“, katerega je zvaril prosluli dr. Šusteršič, igra veliko vlogo tudi „malor-uski“ poslanec Barvinski, katerega se pred-stavlja kot reprezentanta celega ruskega na-seljenja v Galiciji. Barvinski sam si domiš-ljuje, da je edini zastopnik in zaupnik vsega ruskega naroda in pred leti se je kot tak udeležil celo nekega velikega političnega shoda v Ljubljani, dasi je bil v to najmanj pokli-can. Ta poslanec je priredil 28. dec. v Bro-deh volilni shod, da bi poročal o svojem de-lovanju v državnem zboru. Na tem shodu se je jasno pokazalo, koliko velja v ruskem na-rodu ta steber „Slovanskega centra“ in kak-šen ugled uživa ta parlamentarni klub v ruski javnosti. Takoj sprva, ko je jel Bar-vinski govoriti, se je pojavil silen vihar in volilci so odločno zahtevali, da naj položi svoj mandat, ker ta mandat mu ni poveril ruski narod, ampak okrajni glavarji, žan-darji in židi. Ogorčeni volilci so vsi vprek razkačeno klicali: Proč z Barvinskim, sramota vladnemu lizunu! Vlastein Černjak je od Barvinskega kategorično zahteval odgovora, čemu ne pristopi v parlamentu ruskemu klubu, marveč se raje „vlači po tujem klubu“ („Slovanski centrum“), ki je skrupcana stvar brez ugleda, veljave in moči. Barvinskemu se je nato soglasno izrekla nezaupnica in vo-lilci so ga jeli obmetavati z jajci, da je po-begnul z govorniškega odra za kulise. Iz tega položaja so ga rešili — žandarji. Lep ljudski zastopnik.

„Vesna“ na Dunaju priredi svoj četr-ti redni občni zbor dne 15. jan. ob 7. uri zvečer z vspeedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo odbo-rovo; 3. poročilo odseka za razstavo; 4. pre-davanja; 5. slučajnosti.

Rusi in Japonci. — Agencija Havas trdi, da se je na japonskem poslanstvu v Parizu formelno izvedlo, da vlada japonska napenja vse svoje sile za vzdržanje miru. Vest, da je baje Japonska odposlala, oziroma da misli odposlali na Korejo čete, da je popol-noma neosnovana. Kabinet v Washingtonu je imel posvetovanje o položaju v vshodni Aziji. Javlja se, da dobi kontreadmiral C v a n s na-log, da odpotuje v zaliv Subi, ker se želi, da se ameriška flota ne poda v japonske ali ruske vode. Reuterjev birž javlja: Japonski agenti naročujejo v Cincinnati konje za ko-rjenjstvo. Bila je kupljena že večja množina konj. Rusija je naročila deset vozov gove-jega mesa, ki se ima čim prej odposlati. „Zeit“ poroča, da je japonska vlada dunaj-skega atašėja brzojavno pozvala v Tokio. Po-vodi temu odpozvanju držé se tajno. Reuterjev birž javlja: Glasom neke brzojarke iz Tokija je Japonska sklenila nadaljevati pogajanja z Rusijo. Japonska vlada da je z ruskimi po-goji nezadovoljna, vendar pa da se ne smatra opravičeno staviti ultimatum ali pre-trgati pogajanja. Japonska da se enkrat po-skusi doseči spremembo ruskih predlogov, predno se zateče k sili. Pogajanja da se bodo vlekla brzkone še kakih sedem dni. Ne smatra se verjetnim, da se bo med tem časom kalil mir. „Kölnische Zeitung“ javlja iz Londona; Nejasnost in skrb radi nadalj-

njega razvoja vzhodnoazijskega vprašanja vznemirja duhove izraza izročitve ruskega odgovora se bolj. „Daily Graphic“ opaza, da so zalibog ostali posredovalni poskusi brezvapešni. Že od začetka se je zapažalo, da se ne dajo zjediniti ruske zahteve z življenjskimi interesi Japana. Upati se sme samo to, da vojska ne bo dolga in da se nevtralnimi močmi posreči, omejiti jo na ozek prostor. Opaža se za zelo važno naglico, po kateri so se nove japonske ladje v Genovi v petih dnevih zamenjale, obkrobele s provijantom, z moštvom in častniki in potem takoj odplule. Moštvo obeh ladij da šteje nekaj čez 300 ljudi in sicer Angležev, Japoncev in Malijanov. Na njima je pet japonskih kapitanov, a zapovedujeta vseeno dva Angleža. Angleži imajo potovalno obleko in potovalne kape, ker njihova prtljaga ni mogla več v pravem času prispeti. Milanski časopisi dementirajo vest, da je italijanski arsenal v Spezi poslal Japonski municijo. Razglašja se, da proklamira japonski mikado (cesar) protektorat nad Korejo. Japonska vlada dementira vest, da misli poslati ekspedicijo na Korejo. Ta dementi bi imel pomeniti, da ruska nota pripoznava pravico Japonske na Korejo. Po znamenljivih vesteh je Japonska sklenila nastavitviti pogajanja z Rusijo. Sicer je nezadovoljna z ruskim odgovorom, ali vseeno se ne čuti za upravičeno, poslati Rusiji ultimatum, ali pogajanja pretrgati. Japonska misli poskusiti se enkrat, predno poseže za orožjem, priti do spremembe ruskih predlogov. Pogajanja bi imela trajati nekaj tednov. Drži se za neverjetno, da bi se kalil mir v času pogajanj. Te dni se je obdržavala parada vseh čet garnizije, katerej je prisustvoval mikado (cesar) z velikim spremstvom in z inozemskimi diplomatičnimi zastopniki. Sodelovali so bataljoni telesne straže prve pehotne četne divizije, tri konjeniški polki in 125 baterij poljskega topništva, skupaj 10.000 mož. Pehota je stopala zelo dobro in tudi topništvo se je pokazalo zelo dobrim, samo konjenstvo se je pokazalo radi slabih konj slabim. Iz Odese se poroča, da je namestnik poveljnika južnoruskega vojnega okraja dobil povelje, pripraviti 40.000 mož za takojšnje odposlanje istih v vzhodno Azijo. V južno-zapadnem vojnem okraju Kijev je odrejeno pripravljenje močnega števila konjenstva. Vodja državnega sveta, princ Čing, je izjavil nekemu japonskemu poslaniku, da ostane Kina v slučaju vojne med Rusijo in Japonsko nevtralna. Kitajsko ministerstvo za zunanje stvari smatra za neverjetno, da bi Rusija odprla mandžurske luke.

Književnost.

Knjige „Slovenske šolske Matice.“
— Realna knjižnica. Urejuje prof. V. Bežek. Zbirka učne snovi za pouk v realijah na ljudskih šolah. Pomožne knjige za ljudskošolske učitelje. I. del. Zgodovinska učna snov za ljudske šole. — Spisuje prof. I. Apih. Tretji snopič. V Ljubljani 1904. Natisnil A. Slatnar v Kamniku.
Analiza duševnega obzorja otroškega in dušeslovnega proces učenja. Nauk o formalnih stopinjah. Spisal H. Schreiner. Tisk Šebrov v Postojni.
Pedagoški letopis. Uredila H. Schreiner in V. Bežek. Nat. Katoliška Tiskarna.
Učne slike k ljudskošolskim berilom. Drugi del: Učne slike k berilom v Čitanki za obče ljudske šole. II. del in v Drugem berilu. Uredila H. Schreiner in dr. I. Bežek. Nat. Glasnika nisl.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter objavlja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

„Škrat“.

Jedini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.
Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za 1/2 leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne številke na ogled.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
p. poroča

pristna bela in črna vina
iz vlpavskih, furlanskih, briških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uždre.
Cene zmerno. Postrežba poštena.

Anton Potatzky v Gorici.
Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE za krojače in čevljarje.
Svetinjice. — Rožni veneci. — Mašne knjžice.

Hišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost: **Semena za zelenjave, trave in detelje.**

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce pejmih in v trgovih ter na deželi. 2 35-8

Mirko Mašić,
dijak V. razreda na goriški realci,
po kratki in mučni bolezni v 18. letu starosti dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne mirno v gospodu zaspal.
Prejubege ranjkega priporočam v blag spomin.
Podraga 8. januarja 1904.
Ana Mašić.

Zahtevajte
moj ilustrirani cenik z več kakor 500 podobami od ur, zlatih, srebrnih in muzikalčnih predmetov, katerega pošilja zastonj in poštino preste
Hanns Konrad,
tovarnica ur in eksportna hiša
Must št. 249. — (Češko).

V Ameriko potujoči
naj se blagovolijo obrniti na
Agenturo Zwilchenbart
v Buchsu ali Baslu (Švica)
Havre - New York.
Vožnja čez morje samo 6 dni.
Na vsako vprašanje daje se kretom pošte in brezplačno odgovor in pojasnila.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorsivo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %, na menice 6 %, s 1/2 % uradnino. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1902. (v kronah): Članov 1853 z deleži K = 129.026. — Hranilne vloge 1.479.006.70. — Posojila 1.443.030.10 — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 68.050.90.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
Telefon št. 79.

Eksport Mizarska zadruga Eksport
v Gorici — Solkanu
vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje
najrazličnejša pohištva
vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spljetu ter Orijentu.
Cene zmerno, delo lično in solidno.

Odprto pismo.
Gospodu lekarničarju
K. Germanu
v Belovaru (Hrvatsko.)

S pomočjo Vaše življenske esence sem popolnoma ozdravil od svoje dolgoletne bolezni, za kar se Vam tem potom najsrčneje zahvaljujem ter dajem splošno na znanje, da je Germanova življenska esenca najbolje zdravilo za bolezni v želodcu in proti hemoroidom (zlati žili).

Prosim še 6 steklenic za svojega prijatelja.

Spoštovanjem se zahvaljujem
Ante Gregorič
c. kr. poštni poduradnik.
V Trstu, dne 11. dec. 1903.

Naznanilo.

D. Zalaznik, Kanfarnar, preskrbuje že več let vinskim trgovcem in gostilničarjem nakup vina in pošilja tudi malim odjemalcem naravnna istrijska vina po nizki ceni.

Stvarna pojasnila brezplačno. Narodna gostilna z prenočiščem v lastni hiši nasproti postaji.

G. kr. privilegirani aparati za krojiti obleke

M. Poveraj
v Gorici, na Travniku šte. 5.
Edina civilna, vojaška in uradniška krojačnica I. vrste.

Velika zaloga vsake vrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarov, gotovih oblek, perila vsake vrste, vso pripravo za vojaški stan, nepremočljive haveloke in sobne Sakeje. Posebno priporočam ravnodolne površne obleke za dame in obleke za dečke zadnje mode.

Se priporočam slavnemu občinstvu iz mesta in z dežele.

Cene brez vsake konkurence.

Proti protinu in revmatizmu
je tisoče in tisoče ljudi vspešno rabilo **Zoltanovo mazilo proti protinu in revmatizmu.**

Mnogi trdijo, da se to mazilo izvrstno uporablja tudi pri takih boleznih, kjer celo dolgoletne kopelji niso mogle pomagati.

Cena steklenice 2 K v lekarnah.
Direktna poštna razpošiljatev izdelovalca:
lekarnarja Béla Zoltán
Budimpešta.

Pokusite jih

in prepričali se bode, da so postale Hirske testenine
— ne vsled reklame, temveč vsled posebno finega
okusa, redilnosti in jednostavne priprave priljubljene
v vseh slojih.

Pazite na napis Hirske testenine!

Aromatična esenca (Mercantonio)

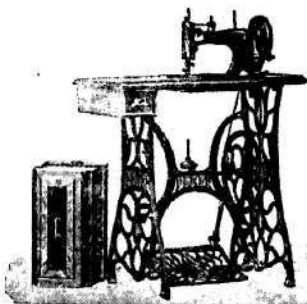
Spiritorna tekočina, izdelana iz destilacije aromatičnih alpskih zeljš. Po dolgem raziskavanju je dokazano, da se isto uspešno in gotovo uporablja pri bljuvanju in ogadnosti, posebno v času nosečnosti, pri črevesnem trganju, glavobolu, živčnih in histeričnih boleznih ter obvaruje pred kofero.

Lekarna G. B. Pontoni

„Pri dveh zamorcih“ — Gorica, Raštelj.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najbolj.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje niti v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali, da so res **Pfaffovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pfaffovim**.

Pfaffovi šivalni stroji

Pfaffovi šivalni stroji

Pfaffovi šivalni stroji

Pfaffovi šivalni stroji

delajo celo po 10-letni dobi še vedno brezšumno, so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene, so posebno pripravljeni za umetno vezenje (rečamenjenje) ter se poučuje brezplačno prekosijsko na dobroti vsako tovarno jamči se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pfaffove** šivalne stroje.
Zaloga **Pfaffovih** šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio štev. 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si je pokvaril želodec, bodisi da se je prehladil ali prenapolnil želodec, jedel slabe naprave, neprebavljiva, pregorka ali premrzla jedila, ali sploh neredno živel, tako da trpi na **gorečici, želodčnem krču, tiščanju želodca, težkem prebavljanju ali zasilanju**, bodi priporočeno dobro in izvrstno domače zdravilo, katero je že mnogo let v rabi. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ullrich-ovo zeliščno vino je pripravljeno iz pristnega vina in izvrstnih zdravilnih zelišč, krepki in oživlja želodec, ozdravi vse želodčne bolezni in pospešuje obnovljenje sveže krvi. Ako se rabi zeliščno vino pravočasno, se vse želodčne bolezni skoraj takoj zdravijo. Ne sme se toraj obotavljati in se mora že pri **glavobolu, riganju, deravici (zgaga), napenjanju, bljuvanju** takoj rabi. Večkrat izginejo vse te bolezni, ako človek parkrat pije omenjeno zeliščno vino.

Ako se človeku zapeka in ne more na potrebo, čuti nekako **tesnobo, kičnje (madron), srčno utripanje, brezsenost**, kakor tudi **zasedanja krvi** v jetrih, vranici in vratnici (hemoroidi). Zeliščno vino ozdravi vse to hitro, odpravi neprebavljivost in odstrani iz želodca in črev vse nepotrebne in nerabljive snovi.

Medlost, bledost, pomanjkanje krvi in oslabelost so navadno posledice slabe krvi in bolnih jeter. Ako se nima apetita oslabi, a glavobol in noči prebije brez spanja upliva tako nanj, da začne birati. Zeliščno vino pomaga zopet, okrepi životno moč. Zeliščno vino pospešuje apetit, prebavo in reditvo, pospeši delovanje krvi, pomiri razdražene živce in obudi veselje do življenja. Vse to dokazujejo mnoge zalvale in pripoznanja.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po gl. 1.50 in 2. - v lekarnah v Gorici, Korminu, Ajelu, Čaplunju, Gradežu, Romansu, Fiumičelu, Gradišču ob Soči, Ronkah, Ogledju, Trzinu, Kanalu, Vidmu, Palmanovi, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Sežani, Vipavi, Portogruaru, Trstu itd. kakor tudi po vseh lekarnah avstro-ogorske monarhije in bližnjih deželah. Lekarna G. Cristofolletti v Gorici pošilja tri in več steklenic zeliščnega vina po originalnih cenah po vsi Avstriji.

Opominja se na različne ponaredbe!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ovo zeliščno vino ni nikakr skrivnost, ono obstoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega špirta 100,0, glicerine 100,0, rudečega vina 240,0, soka jerebikovih jagod 150,0, črešnjevega soka mane 30,0, koprca, janeža, helenine korenike, ameriške korenike, korenike svišča in kolmeža 10,0. Vse te dele naj se zmeša!

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 %, -- večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5 %. -- Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. -- Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, -- proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1903:

Deleži: a) podpisani K 1.210.200 --

b) vplačani 405.188 --

Dana posejila 1.631.164 --

Vloge 1.203.438 --

Kerševani & Čuk

v Gorici

v ulici Riva Castello štev. 4 (konec Raštelja.)

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov.

Sprejemava vsako popravo in rekonstrukcijo bodisi šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokoles jamčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavlja, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršuje vsako popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Doslej je izšlo v zalogi
„Goriške Tiskarne A. Gabršček“
v Gorici

7 knjig „Dven slovenskih povestij“

88

I. knjiga: 1. Figura. — 2. Iz križarskih bojev na Poljskem. — 3. Slepčevodja. — 4. Slika iz gladnih let. — 5. Slovaške sličice. — 6. Ada. 7. Očenaš. — 8. Sovražnik. — Cena K 1 --

II. knjiga: 1. Mati in sin. — 2. Vekdanji dogodki. — 3. Ded Liben. — 4. Sanjarije in resničnost. — 5. Na brodu. — 6. Zlatija, vojaška nevesta. — 7. Žytila ali moč domovinske ljubezni. — 8. Črnogorski stotnik. — 9. Odrtnik. — 10. O Hiljakih. — Cena K 1 --

III. knjiga: 1. »Prokleti ste...!« — 2. »Kadar pridem z vojne!« — 3. Pomladni mraz. — 4. Slike. — 5. »Narodne pripovedke«. — Cena K 1.20

IV. knjiga: 1. Rusinja. — 2. Prve rože. — 3. Mala igra. — 4. Stara pestunja. — 5. Maščeval se je. — 6. Jetnikovi otroci. — Cena K 1.20

V. knjiga: 1. Lux in tenebris lucet. — 2. Moč ljubezni. — 3. Že zopet. — 4. Glasovi iz groba. — 5. Noč v gozdu. — 6. Izdajalec. — 7. Gozd šumi. — 8. Dva huzarja. — Cena K 1.20

VI. knjiga: 1. Črtice z ogledom. — 2. Ta tretja. — 3. Poroka po pomoti. — Cena K 1.20

VII. knjiga: 1. Bolnik. — 2. Dež. — 3. Svedla prikazen. — 4. Pripovedka o ožabnem Ageju. — 5. Stari oče Zahar. — 6. Gorolomov. — 7. Strašna osveta. — 8. Dva sina. — 9. Zakaj? — Cena K 1.20

»Venec slov. povestij« prinaša prevode iz rusčine, poljščine, češčine, slovaščine in srbohrvaščine. — Izhajajo v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošti, naj pridene 10 vin. za poštnino.

Pošilja se jedino po povzetju ali naprej poslanim zneskom.

Na zahtevanje pošiljamo cenik naše književne zaloge.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

v Gorici

priporočata sledeče zvezke

TALIJE:

I. zvezek: Pri puščavniku. Veseloigra v enem dejanju. — (4 moške, 3 ženske osebe.)

II. „ : Bratrance. Burka v enem dejanju. — (2 moški, 3 ženske osebe.)

III. „ : Starinarica. Veseloigra v enem dejanju. — (3 moške, 4 ženske osebe.)

IV. „ : Medved snubač. Veseloigra v enem dejanju. — (3 moške, 1 ženska oseba.)

V. „ : Doktor Hribar. Veseloigra v enem dejanju. — (5 moških, 3 ženske osebe.)

VI. „ : Dobrodošli! Kdaj pojedete domu? Veseloigra v enem dejanju. — (2 moški, 2 ženski osebi.)

VII. „ : Patifarka. Burka v enem dejanju. — (3 moške, 2 ženski osebi.)

VIII. „ : Čitalnica pri branjevi. Burka v enem dejanju. — (2 moški, 5 ženskih oseb.)

IX. zvezek: Idealna tačca. Veseloigra v enem dejanju. — (1 moška, 3 ženske osebe.)

X. „ : Eno uro doktor. Burka v enem dejanju. — (6 moških, 3 ženske osebe.)

XI. „ : Dve tačci. Veseloigra v enem dejanju. — (4 moške, 3 ženske osebe.)

XII. „ : Mesalina. Veseloigra v enem dejanju. — (3 moške, 3 ženske osebe.)

Vsak posamezen zvezek stane 40 vin., po pošti 5 vin. več.

Solicitator

vešč slovenskoga, hrvatskoga, nemškoga in italijanskega jezika, zmožen v vseh odvetniških, notarskih, posojilničnih in občinskih strokah, želi vstopiti na Primorsko v odvetniško, ali notarsko pisarno kot solicitator, k posojilnici ali občinskemu uradu kot tajnik.

Ponudbe naj se blagovolijo doposlati na upravništvo lista »Soče« pod šifro »Solicitator«.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi

brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal

Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

1129 odlikovanj

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši

Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premišnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.